

Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Carrer Duc de la Victòria, 14, pral.

BARCELONA

Any VI - Núm. 53

Març de 1930

No es permet reproduir o traduir cap treball publicat en aquest Butlletí sense esmentar el seu origen i el nom del seu autor

L'Agrupació fora de casa

Ens plau avui de constatar com la nostra estimada Agrupació es va fent conèixer, cada dia més, dins el món fotogràfic de la nostra terra i de fora d'ella. I com per tot arreu la seva actuació és comentada amb sincers elogis.

Tres són els factors principals d'aquest eixamplament progressiu del seu radi d'expansió: La seva actuació en pro de la cultura fotogràfica; els concursos i salons per ella organitzats i, modèstia apart, el seu BUTLLETÍ.

Aquesta afirmació no té res de gratuïta; vegeu, d'una banda, el que diu el senyor J. Ortiz de Echagüe en el seu article "La Fotografia a Espanya", aparegut en el darrer número de "Photograms of the Year-1929" (Revista anual per a 1930), parlant de la nostra Entitat. Ho traduïm literalment: "...L'Agrupació Fotogràfica de Catalunya ha fet també exposicions individuals; però, coneguda la seva discreció, ha invitat artistes d'altres associacions espanyoles. Fins ara, aquesta invitació no ha estat extesa als artistes estrangers; mes no dubto que aviat o tard adoptarà aquesta actitud, per ésser el sol camí per a assolir una educació profitosa, i per a comprovar la valor de l'art nacional en fotografia... L'Agrupació Fotogràfica de Catalunya continua publicant també el seu BUTLLETÍ: va devenint de gran importància..."

Pel altra part, un antic amic de l'Agrupació, holandès, ens tramet la carta que reproduïm a la secció del BUTLLETÍ. I un dia és un senyor de Sabadell qui ha llegit un article en la nostra Revista, que ha trobat a la sala de lectura d'una societat, i ens escriu preguntant-nos li volguem enviar un exemplar per a ell particularment. I un altre dia és un soci qui ofereix comprar els números que li manquen per a tenir la col·lecció completa. I despés és l'Arxiu Mas qui ens fa una demanda semblant. I, darrerament, són dues Corporacions barcelonines tan prestigioses com l'"Arxiu Històric de la Ciutat" i la "Biblioteca de Catalunya" qui ens fan l'honor de sol·licitar-nos la tramesa periòdica del nostre BUTLLETÍ per a llurs biblioteques respectives.

No és, doncs, repetim, una illusió forjada per nosaltres, sinó una encoratjadora realitat que ens emplena de noble orgull a tots els qui tan voluntàriament com desinteressadament, moguts tan sols per la nostra devoció al nostre art, amb el nostre esforç anem enlairant l'Agrupació de mica en mica i l'acostem al lloc on som-niem de veure-la un dia.

I si això és possible sols amb l'entusiasme d'uns quants que maldem per a l'enaltiment de la nostra Entitat, què no seria si la major part dels socis aportessin llur ajuda decidida a la nostra tasca? Penseu-hi i vulgueu també tenir-hi part en els compliments i lloances que, de tant en tant, s'adrecen a l'Agrupació i, indirectament, als qui per ella treballen.

Q.

EDUARDO GRÜNER

Tiene el honor de poner en conocimiento de su distinguida clientela, que ha trasladado su despacho y almacén de las EXCLUSIVAS FOTOGRAFICAS:

Papeles, placas y películas "MIMOSA"
Placas y filtros "VERAX"
Objetivos "SCHNEIDER"
Cámaras "KUGLER"
Aparatos "WARA"

a su nuevo local en la calle BALMES, 4, bajos, adonde servirán dirigirse para pedir catálogos, muestras y ofertas.

Barcelona, 15 enero 1930

Apartado de Correos 1110

Teléfono 11832

El nostre VIe Concurs Anual

A les ressenyes dels diaris referents al nostre darrer Concurs anual, que reproduïrem en el número passat, hem d'afegir-hi la que publicà el diari "La Noche" el dia 12 febrer proppassat

VI CONCURSO ANUAL DE LA AGRUPACION FOTOGRAFICA DE CATALUÑA

En el salón de la Agrupación Fotográfica de Cataluña se hallan expuestas, actualmente, las obras de su VI Concurso anual.

El conjunto es notable y viene a ser una continuación del progreso iniciado en anteriores certámenes, que culminó en el I Salón Internacional de Fotografía de Barcelona.

Especialmente en la segunda categoría, donde figuran todos los socios no laureados o noveles, llaman la atención varias colecciones, cuyos autores, de seguir el camino emprendido, están llamados a figurar entre los mejores. En este sentido cabe señalar a José Marimón, Francisco Ponti y Jaime Blanch y a algún otro que queda oculto bajo el lema de su trabajo, por no haber sido premiado.

Entre las obras de esta categoría, son dignas de mención: un paisaje de Marimón; una "goma", de asunto marroquí, de Blanch; las tres de Ponti, por la buena calidad de su técnica; "Mendigas", de Pascual; una "marina", de Blanch; dos pruebas del lema "Mar i terra", dos del "De tot arreu", y "L'avi Ton", de Quintana.

También el lema "Del meu arxiu", es notable, pero en el positivado de las pruebas, el señor Serra debía haver evitado el empastamiento de las partes oscuras, pues así habría podido alcanzar una medalla en lugar del diploma con que el Jurado le ha distinguido por su trabajo.

En la categoría primera, no se ha otorgado este año la medalla de oro de la sección de bromuros, por considerar el Jurado que, no obstante figurar pruebas excelentes, no había en cambio ninguna colección suficientemente completa para hacerse acreedora de tal distinción. Esto tiene su explicación. Acaba de celebrarse el I Salón Internacional que consumió las reservas de los socios, y siendo condición esencial del Concurso que las tres obras sean inéditas, resulta muy difícil en tan breve tiempo, reunir las de

manera que tengan el valor excepcional exigido para la medalla de oro. Sin embargo, hay dos obras excelentes por su técnica y por su pictorialismo: "las columnas", de Porqueras, y un paisaje de T. Ripoll. En un plano más discreto, una "marina" del propio Porqueras, de bonita factura, y un paisaje de Baguñá. En pigmentarios, la técnica de Plá Janini, triunfa nuevamente obteniendo la medalla de oro con su colección, de la que sobresale, por su inspirado asunto, "Niñas jugando". Debe señalarse también, "Paisaje", de Martínez Adserias.

En la sección Estereoscópica, muy reducida, podemos citar a Mestres y Baguñá, que tienen algunos buenos diapositivos. En Autocromía, R. Degollada obtuvo la medalla de oro, por sus tres clichés de notable dificultad técnica y, J. Marimón, muy acertado en el colorido escogido.

De la categoría de Honor, el contra-luz interior de Escayola, cautiva de gran manera.

En resumen: una Exposición muy discreta, con varias obras notables y digna de ser visitada por el público, que cada vez acude en mayor número a los cetámenes fotográficos.

X. X.

Recordau-vos que l'Agrupació

:: té una nutrida Biblioteca ::

ARTICLES I MATERIAL FOTOGRAFICS

LAMARCA y HERRERA

A. HERRERA, Successor

Tallers, 50, botiga - BARCELONA

**Reparació d'aparells en nostres
tallers**

Treballs de Laboratori

Excel·lent execució

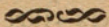
Gevaert

Plaques diapositives

VITTACHROM

**Donen imatges
sèpia, taronja, roig, violat o blau
directament per revelat**

Industria Fotoquímica Nacional :: Barcelona

Muntatge a l'Anglesa

PER C. M. DE QUINTANA

En el número de gener darrer prometiem al senyor N. V., a la secció del Consultori, de respondre a la seva demanda de *Com es munta una prova a l'anglesa?*, amb un article on trobaria la seva pregunta degudament contestada.

Per manca d'espai no poguérem complaure'l en el número passat, com era el nostre desig.

Procuraré ésser tan clar com em serà possible, boi aconsellant al senyor N. V. que, quan se li presenti l'avinentesa, miri com ho fa algun amic d'ell, ja que amb una vegada que ho vegi fer en tindrà prou i n'aprendrà més que no llegint una dotzena de vegades aquest article, o qualsevol altre sobre el mateix tema. De totes maneres, crec que, tant ell com un altre, hi pot trobar quelcom que desconegui.

Aquesta advertència feta, entro en matèria exposant la meua personal manera de muntar una prova a l'anglesa.

En primer lloc, em faig tallar un vidre dels anomenats "per a argentar", que són els més clars i més perfectes, a la mida que desitjo, indicant que és per a un quadre i que, per tant, els angles han d'ésser perfectament rectes. Em procuro també la cartolina o qualsevol altre suport damunt el qual ha d'anar enganxada la prova, i un cartó que serà tan més groixut com més gran ha d'ésser el quadre. Tant aquest cartó com la cartolina o suport seran més llargs i amples que el vidre.

Sobre una taula poso el cartó, damunt d'ell el suport de la prova i damunt de tot el vidre, es a dir, tal com aquestes tres coses han d'estar un cop finit el muntatge. Si aquests tres elements estan tallats en angles ben rectes, faig coincidir dos dels costats del vidre amb els dos costats corresponents del suport i del cartó. Suposem els costats esquerre i l'inferior. Així tindrem que per la part superior i per la banda dreta eixiran del vidre unes tires de suport i de cartó. Amb un ganivet o, millor, una fulla d'afaitar subjectada a un mànec dels que venen per aprofitar les fulles usades, i fent servir el mateix vidre de regla, tallo aquestes tires i tinc el cartó i el suport d'unes mides exactament iguals a les del vidre. Si els dos primers no són tallats en angles rectes, aleshores

s'ha de fer aquesta operació pels quatre costats del vidre i obtindrem, amb un xic més de feina, el mateix resultat.

Hi ha qui en lloc de cartó prfereix posar a sota un altre vidre per tal que la prova s'aplani millor. Jo no ho crec indispensable, car hi ha cartó molt rígid que fa el mateix servei. És, més aviat, qüestió de butxaca. No cal dir que, en aquest cas, els dos vidres han d'ésser tallats completament iguals i sols s'haurà de tallar a les mateixes mides el suport de la prova.

Un cop els tres elements estan igualats, s'ha de procurar no canviar-los de posició tombant-los o capgirant uns sí i altres no ja que és gairebé impossible que en la nova posició coincidissin amb la mateixa matemàticitat; això s'aconseguiria fàcilment fent-los un petit senyal que indiquin la primitiva posició.

Enllestida aquesta primera operació, procedeixo a deixar llestos cada un dels tres elements per al fi a que són destinats. És a dir: Primer netejo ben acuradament el vidre per les seves dues cares. Després vaig pel suport; quan la fotografia ha estat ben centrada, l'enganxo damunt d'ell per un procediment qualsevol: en sec; amb pasta blanca; amb "syntetikon", etc. (només s'han de rebutjar certes gomes que traspuen, car podrien tacar la fotografia), i això es pot fer amb tota la prova, o sols per les quatre puntes, o per la part superior; en fi, com millor es cregui. Hi ha qui retalla el centre del suport en un tros més petit que la prova i enganxa aquesta al voltant del forat fet, per tal que la cartolina o suport no es doblegui. Per bé que aquesta precaució és bona quan la fotografia no ha d'anar sota vidre, és del tot sobrerera si la prova s'emmarca o es munta a l'anglesa. Per tal d'assegurar una adhesió perfecta de la prova amb el seu suport, s'hauran de deixar una estona sota la pressió d'una premsa fotogràfica, si se'n té una de prou gran, o be d'una de copiar o, encara, d'un pes pla i feixuc (uns quants llibres o un parell o tres d'albums dels grans de discos fonogràfics, plens, etc.)

Això s'estalvia enganxant la fotografia pel sistema anomenat "en sec" (interposició entre la fotografia i el suport, d'una capa o d'un full de goma laca que es dissolt per mitjà de l'escalfor). Mentrestant es pot enllestir el cartó, tal com veurem aviat. Un cop la prova està ben adherida al suport, marco sobre d'aquest i al volt de la fotografia, donant un marge menys o més ample segons la mida de la prova, el séc que imita el cop de planxa dels gravats, servint-me del regle i de la mena de mànec especials destinats a tal fi; dono els darrers tocs de poliment i signo. Ja tenim dues coses acabades.

I anem per la darrera: el cartó. Si les anelles amb què s'ha de suspendre el quadro són de les que s'enganxen al darrera, al cartó no hi ha cap feina a fer, fora d'engomar el bocí de tela que porten aquestes anelles i adherir-les al dors del cartó en el lloc que els hi correspongui. Aquest treball, però, pot fer-se també quan el quadro està finit del tot. Mes, per poc que les mides d'aquest siguin grans, recomano d'emprar una altra mena de ganxetes que ofereixen molta més garantia baix el punt de vista de resistència i solidesa. Són unes llengüetes de llauna que tenen un forat a la part superior (que fa d'anella) i la base eixamplada per ambdues bandes. No m'aturaré a descriure com es col·loquen, tota vegada que a cada capseta en què es venen hi van les instruccions necessàries; només diré que es fa amb una gran facilitat i senzillesa i que s'han de posar abans d'unir el cartó amb els altres dos elements.

Tan sols és de doldre que les venguin tan cares; relativament, és clar, ja que, pel que realment valen, les fan pagar a un preu exagerat; de totes maneres, les anelles de què he parlat abans es troben en el mateix cas. Aquesta consideració em féu idear un altre sistema que avantatja aquests dos altres en tots conceptes: solidesa absoluta, resistència gran, senzillesa i facilitat, polidesa i preu irrisori. Crec que la seva sola explicació convencerà a tothom. Compro anelles de les que es posen a les cortinetes de les finestres; amb unes alicates aplano un tros d'elles d'uns cinc o sis mil·límetres; tallo unes tires de llauna (em valc de qualsevulla capsua un xic resistent d'aquest metall) d'uns quatre centímetres de llargada per mig d'amplada; les doblego per la meitat (en el sentit del seu llarg) i passo l'anella entremig dels dos extrems així doblegats, de manera que el bocí aplanat de l'anella correspongui al doblec de la tira de llauna. Per a col·locar-les, faig un tall horitzontal d'uns cinc mil·límetres (la fulla d'afaitar va molt bé per a aquesta feina) damunt del cartó, i en el lloc que hi he assenyalat després d'haver pres les mides corresponents. Pel costat exterior del cartó hi introdueixo els dos extrems de la tira de llauna fins que l'anella impedeix de passar més enllà; aleshores obro les dues cames de la tira i les aplano amb un martellet damunt la cara interior del cartó, quedant, per tant, una cama cap amunt i l'altra cap avall i l'anella completament subjectada i, a l'ensem, ben manejable per part d'enfora, on no s'hi veu res més que ella, sense cap pegat ni trossos de cinta que pengin. Si es vol, pot posar-se sobre les cames de la tira de llauna, un bocí de tela o paper engomat que, ultra privar que s'aixequin gens, protegirà el suport de la foto-

grafia d'un possible—encara que poc probable—refregament amb elles. Com les ganxetes de llauna, aquestes anelles s'han de fixar al cartó abans de fer la unió definitiva dels tres cossos. Els que prefereixen posar un altre vidre en lloc de cartó poden servir-se també d'aquest sistema, col·locant les anelles, tal com vinc d'explanar, damunt d'un trosset de cartó quadrat, rodó, triangular o com millor els hi sembli, i després adherir-lo al vidre amb una d'aquestes coles que peguen fort: syntetikon, pega-molt, pega-tot, etc. Sols em manca fer present de posar sempre un parell d'anelles a cada quadro, tant si és de forma dreta com apaïxada.

Passem ara a la darrera operació del muntatge, o sigui, la unió del vidre amb el suport i el cartó (o altre vidre). El cosit que podriem anomenar. Es reuneixen els tres elements, ja llestos del tot, en la posició que tenien a l'igualar-los amb el vidre, això és: en acabar la primera feina de totes, tal com he dit al principi. Això fet, es dona un repàs general per tal d'assegurar-se de què el vidre és ben límpid (sobretot la cara interior, que després no podrem netejar més sense desmuntar-lo); de què no cal fer cap altre retoc a la fotografia i de què no s'hi ha posat cap volva o altre cos estrany damunt d'ella o del seu suport. En una paraula: hem d'estar segurs de què ho trobem tot tal com desitgem i com ens plaurà de veure-ho un cop penjat a la paret.

Per a efectuar la unió dels tres elements amb el paper o tela engomats, existeixen uns estres fets expressos que són molt pràctics per a quadros de mides petites o mitjanes i llur maneig no ofereix cap dificultat seguint les instruccions que els fabricants donen amb cada una d'aquesta mena d'eines. Quan un hom hi està habituat, també poden fer-se servir per a les mides grans. Per a qui vulgui fer ús solament de les *manetes*, explicaré com procedeix en aquest cas. Ben igualats el vidre, el suport i el cartó, es colloquen plans damunt d'una taula i, començant per un dels dos costats més amples, es fa eixir el conjunt uns 6 o 7 centímetres enfora del cantell de la taula; sobre la resta del quadro que ha quedat dins, s'hi posa un pes pla (jo faig servir un album ple de discos de fonògraf i aconsello de fer el mateix a tots els qui en tinguin; va molt millor que els llibres, planxes, etc.) que l'impedeixi de moure's; un cop segurs de què els angles dels tres elements coincideixen per ambdues bandes, hom pot començar a *cosir-los*. Es tria un paper o una tela que s'adigui amb la fotografia i el seu suport—això, naturalment, va a gust de cada u.—En el mercat es troben, particularment en paper, una infinitat de tons

en totes les colors i, a més a més, si un hom té un xic de manya, se'ls pot fer ell mateix, tant en paper com en tela; descriure com, ens portaria massa lluny apartant-nos de l'objecte d'aquest article. Suposem, doncs, que treballem amb una cinta de paper o tela comprada a la botiga; es talla un tros de la mateixa amplada del quadro; es fa un doblec de dalt a baix d'uns 5 o 6 mil·límetres—o de la mida que es desitgi que quedi damunt del vidre per a fer de marc—tan recte com sigui possible; es mulla la part engomada amb un pinzell, esponja, etc., *sense plànyer l'aigua*, i es va pegant a la vora del vidre tenint cura que el doblec de la cinta coincideixi amb el caire del vidre; així la tira que fa de marc serà ben recta. Es deixa assecar una estoneta i es va doblant la cinta cap a sota, es a dir, anant-la pegant al cartó, boi tivant-la lleugerament amb el tou dels dits fent-la entrar tant com es pugui mentre no es faci bellugar gens la part que ha quedat damunt del vidre (que es pot anar subjectant, per a més seguretat, amb els dits de l'altra mà). Quan estigui enganxada tota la tira, es fregarà encara, fent una pressió suau amb els dits (el polze per la banda del vidre i l'índex per la del cartó), en tota la seva extensió, fins que l'adhesió sigui completa per ambdues cares. Un cop s'ha aconseguit això, es treu el pes i es fa voltar el quadro de manera que el costat ample oposat es trobi en la mateixa posició que la que tenia el que es ve d'enllestir, i es cus en idèntica forma. De vegades la cinta s'allarga un poc i, al final de l'operació, sobreix un xic les vores del vidre; amb unes tisores es retalla aquesta mica de cinta sobrant. Quan els dos costats més amples estan llestos, es procedeix a fer el mateix amb les dues bandes més estretes, éssent totes les manipulacions exactes a les descrites per als primers; solament al final s'ha de fer un altre treball, i és el tallat dels angles i això ha de fer-se abans que a goma de la cinta que es posa als costats estrets s'hagi assecat del tot; quan la cinta ha estat pegada en la forma que he dit per als costats amples, és a dir, quan ja ho donariem per llest, amb una punta d'unes tisores fines s'aixequen els extrems de la cinta i d'una tisorada es tallen els angles diagonalment, de manera que aquesta diagonal vagi del vèrtex de l'angle del vidre al extrem superior de la cinta que es troba a sota i que pertany al costat ample; aquest petit detall—que hi ha que el negligeix—ofereix un acabat molt més polit, car dóna la sensació de que la cinta s'ha unit exactament pels angles en diagonal. Això, naturalment, sols es fa per la banda del vidre.

Un emmarcat que cada dia troba més adeptes és el de posar a

Reflexes (Bromur)
Soci: Salvador Lluh
I Saló Internacional de Barcelona

Acuarel·la (Brómur)
Soci: Joan Font Castells
I Saló Internacional de Barcelona

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

Gitanes (Bromur)
Soci: Lluís Font
I Saló Internacional de Barcelona

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

Paisatge (Bromur)

Soci: J. Pérez Noguera

I Saló Internacional de Barcelona

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

sota la cinta que s'ha triat com a marc, una tira d'una altra cinta de color més clara que s'adigui amb la primera. És una mica més de feina que, en molts cassos, si s'ha tingut encert en triar les dues colors, queda compensada amb escreix. Primer es talla la tira de la cinta que ha d'anar a sota, donant-li una amplada d'uns dos mil·límetres més gran que el bocí de cinta que ha d'anar a sobre com a marc, i s'enganxa a tot el volt del vidre, solament (aquella tira no s'uneix amb el cartó) procurant que quedi ben recta. Es tallen també els angles diagonalment i després es col·loca l'altre cinta de paper o tela tal com he explicat.

Quan tinc llest del tot el quadro el tombo i, per la part del cartó, hi enganxo encara per tot el voltant una altra tira de paper engomat negre (del que serveix per a muntar diapositives) posant la meitat de la seva amplada damunt la cinta que ha cosit els tres cossos i l'altra meitat sobre el cartó. Si volem, això no es absolutament necessari, però sí molt convenient, ja que, ultra el bon acabat que representa, assegura completament l'adhesió de la cinta amb el cartó que, potser, és el més difícil d'assolir.

Si en lloc de cartó s'usa un altre vidre, ara es qüestió de posar-hi les anelles. Ja he dit abans com cal fer-ho.

Amb totes aquestes operacions el vidre s'embruta bastant de ditades i de goma que s'escampa de la cinta. Però com que no és més que per la cara exterior, sols hi ha que tornar-lo a netejar (amb esperit de vi millor). Un parell de clauets a la paret, allà on s'ha triat per a exposar la fotografia, i estarà tot a punt per a penjar-la.

Cómo se obtiene una película parlante o sonora

Por Ramón Bargaés

En un artículo publicado en un anterior boletín, se reseñaba de modo general, la confección de una película sonora. En éste les relataré lo más claro posible, de cómo se procede para obtenerla.

Los estudios dedicados a la filmación sonora o parlante, han

debido ser preparados especialmente, pues el silencio más absoluto es necesario y serían poco indicados los que las casas productoras poseen para la edición de cintas mudas. Estos son equipados con baterías y proyectores de arco voltaico, que por el ruido continuo que emiten, son inservibles, y además, la estructura de los locales produciría ecos que dificultarían una clara impresión.

Para esta nueva modalidad de cinematografía, se han construido nuevos edificios en los que las paredes son acolchonadas por su parte interior y son equipados con material eléctrico a base de lámparas de medio watio, que si bien son silenciosas tienen la desventaja de aumentar considerablemente la temperatura del ambiente.

La forma en que se filmaban las escenas para las películas mudas es imposible efectuarla en las sonoras, pues la cámara con su trípode son instalados en un cabina herméticamente cerrada y en la que el operador respira un aire enrarecido y un peligro constante de asfixia. Esta cabina tiene en su parte delantera un grueso cristal, cuya transparencia es absoluta, a través del cual se verifica la filmación; aunque sea transportable, limita la elección de punto de vista y resulta de ello la monotonía de la proyección.

Las cámaras de toma de vistas no son accionadas a mano, sino por medio de un motor eléctrico, que gira exactamente a las mismas revoluciones que el que en otra cabina acciona el mecanismo del aparato registrador del sonido.

En principio, la impresión de los sonidos sobre cinta cinematográfica, pasa por las siguientes fases:

- 1.ª Transformación de las vibraciones acústicas, en oscilaciones eléctricas, por medio del micrófono.
- 2.ª Amplificación de estas oscilaciones.
- 3.ª Transformación de estas oscilaciones eléctricas, en cantidad de luz que debe recibir la película sensible.

El esquema número 1 nos muestra la disposición de la cámara, del micrófono, del amplificador, de la cabina dentro de la cual están instalados los aparatos de control y que en casi todos los estudios se dispone en la parte superior del local en forma de tribuna, protegida su abertura por cinco cristales con espacio de aire entre ellos, y de la otra cabina en la que se dispone el aparato registrador del sonido.

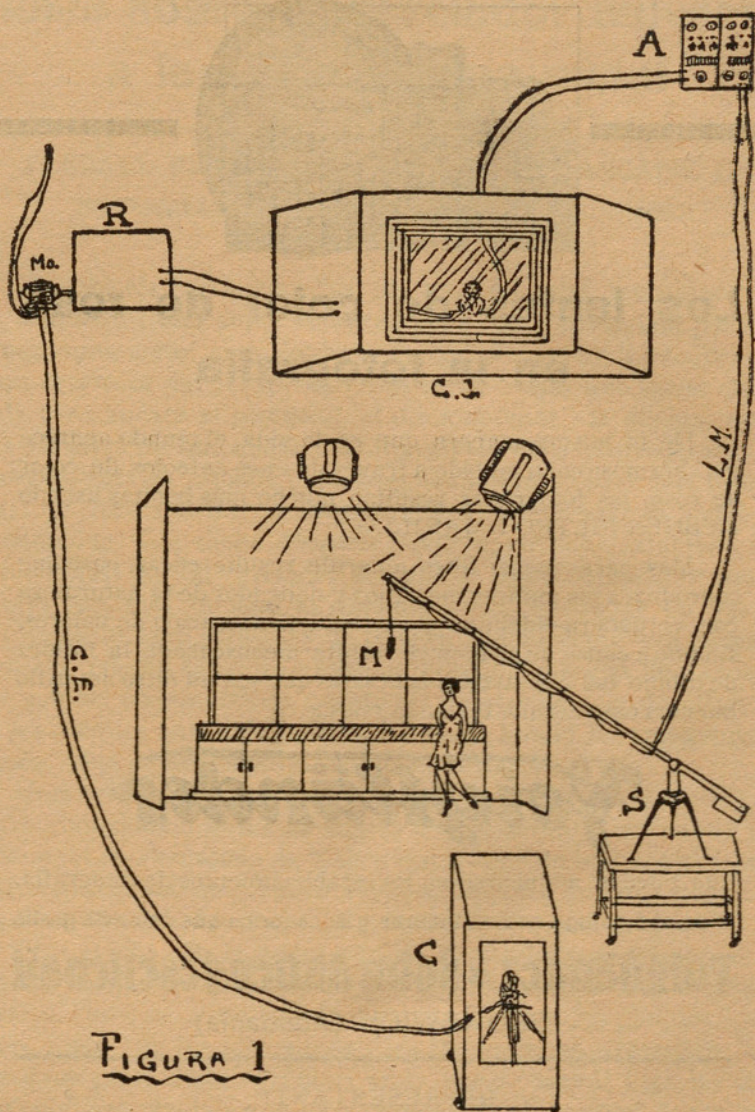
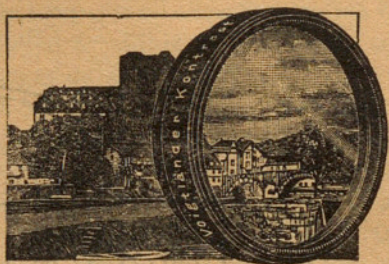

FIGURA 1

- C. Cámara cinematográfica dentro de la cabina transportable.
- S. Soporte del micrófono.
- M. Micrófono.
- C. E. Línea eléctrica que une los dos motores.
- L. M. Línea microfónica.
- A. Amplificador.
- C. C. Cabina de control.
- R. Aparato registrador de sonidos.
- Mo. Motor eléctrico.

Los lentes de color de rosa en la fotografía

De la misma manera que en la vida, el mundo aparece más hermoso contemplado a través de unos anteojos de color de rosa, las fotografías resultan mucho más bonitas usando un BUEN FILTRO AMARILLO.

Mas para que el filtro amarillo resulte eficaz, para que reproduzca los matices más finos y delicados de la naturaleza con verdadera fidelidad y correcta ponderación de valores, sin que a causa de su empleo resulte menoscabada la nitidez de dibujo del objetivo, es necesario que sea un filtro amarillo bueno, como los que llevan la marca

Voigtländer

que pueden adquirirse en los establecimientos de fotografía.

Pida el catálogo sobre cámaras y accesorios que se envía gratis

Voigtländer & Sohn Aktiengesellschaft

BRUNSWICK (Alemania)

REPRESENTANTE.

C. Behmüller, Rambla Cataluña, 124

BARCELONA

Notes sobre un revelador universal a la hidroquinona-metol

TREBALL PUBLICAT A "LA REVUE FRANÇAISE DE
FOTOGRAFIE ET C." PER M. H. CUISINIER

De tots els reveladors l'ús del qual ha estat aconsellat, cap ha aconseguit una popularitat tan gran com l'optinguda per l'hidroquinona-metol amb l'objecte de complementar les tendències d'un revelador per les de l'altre. Si bé és veritat que molts aficionats usen encara el piragalol, el diamidofenol i la glicina, no és pas exagerat dir que quasi tots els professionals—especialment els especialitzats en treballs industrials—i la major part dels laboratoris de films cinematogràfics, empleen el revelador al metol-nitroquinona. Les raons d'aquest favor apareixen clarament. En primer lloc, aquest revelador és, amb el diamidofenol, el que és menys car, més té, com el diamidofenol, l'avantatge de què es pot preparar amb solucions de reserva, que es conserven admirablement, i de no tacar les ungles ni la pell. En segon lloc, és apte per a totes les emulsions negatives, no impideix la decoloració de les plaques anti-nalo amb sotscapa de biòxid de manganesi i, a més, dóna còpies positives de to molt franc.

Hom critica, amb raó, al revelador a la nitroquinona-metol preparat amb solució única de manca de flexibilitat. Una porció notablement més crescuda de hidroquinona que de metol, dóna, amb certes emulsions, un contrast exagerat, mentre que una quantitat superior de metol dóna amb altres emulsions clixés grisos.

Tant és així, que la major part de les emulsions angleses, americanes i belgues exigeixen un pes d'hidroquinona tres o quatre vegades superior al de metol; mentre que totes les plaques franceses, igual que les alemanyes i les italianes, no necessiten més que dues parts d'hidroquinona amb una de metol; això no obstant, algunes plaques que tenen tendència al contrast donen millors negatius amb una proporció d'hidroquinona igual o inferior a la de metol.

Per a assegurar millor la conservació del revelador, des de fa molts anys tenim el costum de preparar-lo amb dues solucions, l'una contenint els reductors i el preservador, l'altre l'accelerador.

Hem observat, després, que és preferible separar les dues substàncies reveladores, la qual cosa permet de modificar llurs proporcions segons el caràcter de la capa sensible i la naturalesa del treball. Així compost el revelador a la hidroquinona-metol, és més elàstic i satisfà totes les exigències del fotògraf.

El pes mitjà dels reductors continguts dintre un litre de revelador és de 6 a 7 gms., dossi que és preferible no sobrepassar—llevat de casos especials, puix passant d'aquesta quantitat s'obté un bany molt ràpid i és per tant molt difícil de poder controlar degudament el revelat. A nostre entendre, va millor usar les solucions més concentrades i canviar-les més sovint. Com més rica en nidroquinona és la solució, més opacitat dona en els negres i més contrast; el metol, que és reputat com el més enèrgic dels reveladors, produeix, al contrari, més detalls i poca intensitat. Però així com el metol pot revelar sense àlcali, és necessari, perquè la hidroquinona participi a la formació de la imatge, una quantitat d'accelerador bastant elevada, tant més gran com més gros és el volum d'hidroquinona. Convé, no obstant, no posar en el revelador més de 5 a 6 per 100 de carbonat àlcali, ja que, sobrepassant aquesta quantitat, hom s'exposa a què apareixi el vel químic (cosa que es podrà combatre elevant la dosi de bromur) i de què es desenganxi la gelatina en temps calurós.

Si el revelador ha d'ésser utilitzat al mateix dia de la seva preparació, hom el podrà composar amb estalvi de sulfit, ja que posant-n'hi 1'5 por 100 d'anhidre n'hi ha prou (1).

Com sigui que els aficionats conserven, quasi sempre, els banys molt de temps i en flascons mig plens, és millor duplicar i fins triplicar aquesta dosi, ja que així presenta més resistència a l'oxidació.

Un excés de sulfit—sense exageració—no produeix cap efecte nociu sobre les emulsions al bromur d'argent; mes hom sap que el sulfit és un dissolvent del clorur d'argent, que entra en la composició de les emulsions dels papers mig-lents, dits "papers gas-ligt", i de certes plaques positives.

És millor utilitzar per al revelat de les capes sensibles al clorur o al cloro-bromur d'argent, un revelador en el qual la quantitat de sulfit de sosa anhidre no excedeixi de 35 grams per litre.

(1) Després d'un detingut estudi sobre els sulfits, el prof. Namias, recomana de substituir l'anhidre pel cristallitzat. Vegis «Química Fotogràfica» del mateix autor. (N. del T.).

PREPARACIO D'UN REVELADOR UNIVERSAL

La preparació de les tres solucions de reserva esmentades assegura una més llarga conservació i facilita als fotògrafs i als aficionats que tenen el bon costum de revelar-se ells mateixos les seves plaques, la preparació ràpida de banys que els hi permeten revelar totes les plaques o pel·lícules, tots els papers, d'obtenir a voluntat clixés suaus o vigorosos, i d'atenuar les conseqüències d'un excés d'exposició.

Hom usará, de preferència, per a preparar les solucions, aigua de pluja filtrada o al menys aigua bullida durant cinc minuts i decantada després de deixar-la reposar. La dissolució dels productes es farà successivament i amb l'ordre que s'indica:

SOLUCIO I

Bisulfit de sosa líquit	20 cc.
Sulfit de sosa anhidre	80 gr.
Hidro quinona	20 "
Aigua tèbia per a fer	1000 cc.

SOLUCIO II

Bisulfit de sosa líquit... ..	20 cc.
Metol	10 gr.
Sulfit de sosa anhidre... ..	50 gr.
Aigua tèbia per a fer	1000 cc.

SOLUCIO III

Carbonat de potassa pur i sec	250 gr.
Aigua tèbia per a fer	1000 cc.

Essent l'oxidació dels reductors considerablement retardada en presència de solucions lleugerament àcides, nosaltres aconsellem de no negligir l'adició del bisulfit.

REVELAT DELS NEGATIUS

Quan hom necessita un revelador que doni grans contrastes, per exemple: pels treballs de reproducció que no necessiten mitges tintes, o per al revelat de clixés astronòmics, prendrà:

a)	Solució I	450 cc.
	Solució II	100 "
	Solució III	200 "
	Sol. al 10 per 100 bromur de potassa.	50 "
	Aigua per a fer	1000 "

Si hom desitja negatius vigorosos:

b)	Solució I	250 cc.
	Solució II	125 "
	Solució III	150 "
	Solució al 10 per 100 de bromur	10 "
	Aigua per a fer	1000 "

(Continuarà.)

Per la traducció,

F. FONT CASTELLS

Noticiari

El nostre bon amic i soci, senyor Rafael Garriga, director de la "Industria Fotoquímica Nacional, S. A.", en la seva darrera visita a la fàbrica Gevaert, de Vieux-Dieu (Bèlgica), sofri un greu accident en anar a baixar en un ascensor. Cregut que hi havia la cabina a la porta, s'abocà al ull de l'ascensor i caigué en el buit, rebent tan gravíssimes ferides, que fins fa poc no pogué ésser traslladat, amb tota mena de precaucions, al seu domicili de Barcelona.

Per més que les darreres noves que tenim són un xic esperançadores, el seu estat segueix inspirant, malauradament, serioses inquietuds.

No cal dir com desitgem al volgut amic Garriga un prompte i complet restabliment que li permeti reintegrar-se a les seves habituals ocupacions.

Comissió de cultura fotogràfica

President: Sr. Salvador Lluch;

Hus aci els Cursos de Fotografia que aquesta Comissió ha organitzat per a la present temporada:

Mes de març: Procediment negatiu (elemental).

Mes d'abril: Procediments positius (còpies i engrandiments).

Mes de maig: Contratipus i estereoscòpia.

Mes de juny: Procediments pigmentaris (gomes, Fressons i Bromolis).

Per a inscripcions i tota mena de detalls a Secretaria, de 7 a 8 de la vetlla.

Comissió concursos i exposicions

Presidet: Sr. Salvador Forcada

La Societat d'Atracció de Forasters ha publicat a la Premsa les Bases d'un Concurs de Fotografia, que comprèn tres Seccions: Barcelona Antiga-Barcelona Moderna i Catalunya, per a cada una de les quals destina diferents premis en metàl·lic. Com sia que en les referides Bases hi havia alguns punts no prou clars, ens hem personat a la S. d'A. de F. per tal d'aclarir-los. Els extrems que mancaven concretar eren els següents:

El premi es concedirà a una prova, no a una col·lecció que, per tant, pot obtenir diversos premis.

No és indispensable que les obres siguin inèdites.

Les mides de les proves han d'ésser compreses entre postal i placa.

Essent la finalitat d'aquest concurs el poder aconseguir una quantitat de fotografies destinades a la propaganda de la nostra ciutat i de les terres catalanes, es preferiran les vistes que, dins un caire artístic i poc conegut, millor s'emmotllin a aquest objecte.

El termini d'admissió fineix el 30 d'abril vinent.

* * *

A continuació donem una llista dels propers salons de Fotografia als quals l'Agrupació hi concorrerà col·lectivament en el cas de reunir un nombre suficient de proves per a cadascun d'ells:

VII Saló Internacional de Midland Counties-Chelbenham (Anglaterra)—Maig 1930—. Entrada, 1 xelí per cada prova, més les despeses del retorn. Termini d'admissió a l'Agrupació, 15 març de 1930.

I Saló Internacional de Buenos Aires—Maig 1930—. Entrada: 3 pesos. Termini d'admissió a l'Agrupació: 31 març 1930.

IV Saló Internacional de Polònia—Wilno, Juny 1930—. Entrada: 1 dòlar. Termini d'admissió a l'Agrupació: 15 abril 1930.

Saló Internacional de Madrid—Juny 1930—. Entrada: 7'50 pesetas. Termini d'admissió a l'Agrupació: 5 maig 1930.

Per a tota mena de detalls a Secretaria, de set o nou.

* * *

Ens permetem recomanar als nostres socis de concórrer a aquests Salons, molt especialment als de Buenos Aires i Madrid. Al primer per tractar-se del primer Saló que la capital de l'Argentina organitza i creiem un deure nostre trametre-li el més gran nombre possible de colleccions, per tal que la fotografia hispànica hi sigui, com li correspon, honorablement representada. Per altra banda, qui no hi té, a la ciutat del Plata, algun parent o amic a qui plaurà poder dir que tal obra és d'un familiar o conegut barceloní?

Al de Madrid també hi tenim el deure moral d'anar-hi per a correspondre a l'ajut que els fotògrafs madrilenys ens donaren al organitzar el nostre Primer Saló Internacional; ells hi concorregueren en nombre crescutíssim i amb obres meritíssimes; a més, ho és de recordar-ho, l'any passat deixaren de fer el seu per tal de que les aportacions de l'estranger, que s'haurien dividit, no es veiessin disminuïdes en el nostre. Són atencions que no tothom les té i que cal demostrar, quan l'avinentesa es presenta, que no les oblidem.

* * *

En el número de febrer darrer de «Barcelona atracció», la revista que mensualment publica la Societat de Atracció de Forasters, llegim en la Secció de *Crónica de Barcelona (1929) diciembre*: «Día 5.—La Agrupación Fotográfica de Cataluña inaugurará el Primer Salón Internacional de Fotografía en el gran hall del Palacio de Artes Decorativas.»

I en la Secció de *Exposición de Barcelona, Inauguraciones parciales*, així altre: «No menos entusiasmo ha despertado entre los aficionados el I Salón Internacional de fotografía que se inauguró el día 5 del propio mes de diciembre. La organización estuvo a cargo de la Agrupación Fotográfica de Cataluña. Los numerosos trabajos exhibidos en este Salón, que quedó instalado en el Palacio de Artes Decorativas, acreditan los adelantos logrados en la técnica fotográfica en nuestro país.»

* * *

El dia 16 de febrer foren enviades, amb destí al Saló del Japó, 9 col·leccions d'a tres tants socis d'aquesta Agrupació.

Comissió Laboratori

President: Sr. Ramón Sulé de Cuadros

Si teniu algun projecte relacionat amb aquesta Secció, vos preguem de comunicar-lo a la seva Comissió, verbalment o per carta, per tal de sotmetre'l a l'estudi i aprovació de la Junta Directiva, i, un cop acceptat, dur-lo a la pràctica.

Comissió Biblioteca

President: Sr. Joan Font Castells - Secretari: Sr. Francesc Gomis

Es prega a tots els senyors socis qui tinguin en llur poder alguna obra de la Biblioteca, es serveixin retornar-la tan aviat com n'estiguin servits.

Comissió Butlletí

President: Sr. Carles M.ª de Quintana

Vocals: Srs. J. Mestres J. Font i J. Sancho

Es reuneix tots els divendres feiners de deu a dotze de la vetlla.

* * *

NOTA.—Interessant-se un senyor soci pels *Butlletins* números 6, 7, 11, 12 i 13, es prega als senyors socis que puguin proporcionar-los, que ens ho facin saber, advertint, que aquest senyor està disposat a pagar-los a un preu raonable.

* * *

En la portada del present Butlletí fem referència a una carta rebuda del senyor R. W. Tuinzing, de Wageningen (Holanda), que hem cregut plauria als socis, especialment als qui el coneixen, de llegir-la. La transcribim íntegrament.

R. W. Tuinzing

Wageningen, 26 de enero de 1930

Mi estimado señor de Quintana:

Por la presente tengo el honor de reiterar mis sinceras gracias por el envío regular del «Butlletí» de su agrupación que sigo leyendo con mucho gusto. Con excepción de algunas palabras, comprendo muy bien el catalán. Sin embargo temo que no pronuncio bien palabras como: negatiu, desitgen, coneixença.

Incluyo algunas puebas de mi obra sobre el nuevo papel Polytan de Gevaert.

No creo que tenga porvenir esta clase de papeles. El matiz que se obtiene es siempre más o menos aleatorio, porque a menos de emplear siempre un baño fresco, la composición del baño cambia con cada copia revelada en él.

No comprendo porqué, las placas pancromáticas no son de uso regular entre los aficionados. Es un material perfecto. Usando un desensibilizador, el revelado no ofrece ninguna incomodidad.

Con los mejores deseos para la Agrupació Fotogràfica de Catalunya, se ofrece s. s. s. q. e. s. m.

R. W. Tunzing

Químico de la Estación Agronómica del Estado

Comissió de Cinematografia i Projeccions

President: Sr. Ramón Bargués

Desitjant aquesta Comissió donar una Projecció totes les vetlles dels dijous, s'ha procurat la cooperació de diferents senyors estereoscopistes, qui aportaran el seu valuós concurs amb tant d'entusiasme com de desinterès. En aquesta Secció es donarà el programa de cada mes. Per al present mes de març ha organitzat el següent:

Dijous, dia 6.—Projecció, amb comentaris, de clixés d'Alta Muntanya, pel senyor Lluís Corbella.

Dojous, dia 13.—Conferència, amb projecció d'un centenar de diapositius, sobre Suïssa, a càrrec del senyor Vicents Rocavert.

Dijous, dia 20.—Projecció, amb comentaris, de clixés d'Alcanyic i els seus voltants, pel senyor Eduard de Salas.

Dijous, dia 27.—Conferència, amb projecció de nombrosos clixés, sobre el Monestir de Poblet, a càrrec del senyor Rafael M.ª Martínez (clixés del senyor Porqueras i del conferenciant).

* * *

El dia 20 de febrer tingué lloc l'anunciada Conferència del nostre Vice-president, senyor Jaume Blanch, davant d'una nombrosa concurrència.

Es projectaren un centenar de diapositives de Penyíscola i de Larache; la major part dels clixés eren obres notabilíssimes que acreditaren, un cop més, el mestratge del senyor Blanch.

Sobre Penyíscola llegí un molt ben escrit historial que interessà vivament l'auditori, que aplaudí afectuosament al conferenciant.

En resum, una vetllada reeixida que complagué força a tots els assistents.